

ALAVUDEN VARHAISKASVATUKSEN YMPÄRISTÖKASVATUS- SUUNNITELMA

Alavuden kaupunki, Varhaiskasvatus

Ympäristökasvatussuunnitelma

Niina Penttinen varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori

Johanna Hakola Varhaiskasvatuksen opettaja

Kevät 2022

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the page.

SISÄLLYS

1. Johdanto
2. Toimintaa ohjaavat lait ja asiakirjat
 - 2.1 Kansainvälinen taso
 - 2.2 Kansallinen taso
3. Varhaiskasvatuksen oppimiskäsitys
4. Ympäristökasvatuksen teoria
5. Ympäristökasvatus varhaiskasvatuksessa
6. Ympäristökasvatus Alavudella
 - 6.1 Oppimisen osa-alueet ympäristökasvatuksessa
 - 6.2 Kasvan liikun ja kehityn
 - 6.3 Tutkin ja toimin ympäristössäni
 - 6.4 Kielten rikas maailma
 - 6.5 Ilmaisun monet muodot
 - 6.6 Minä ja meidän yhteisömme
7. Kestävän kehityksen kasvatus
 - 7.1 Sosiaalinen kestävyys
 - 7.2 Kulttuurinen kestävyys
 - 7.3 Taloudellinen kestävyys
 - 7.4 Ekologinen kestävyys
8. Arviointi ja vaikuttavuus
9. Lähteet

1. JOHDANTO

Mikä oli lapsuutesi lempipaikka?

Millaisia muistoja haluat tarjota kasvattamillesi lapsille?

Miten ympäristö vaikuttaa sinun hyvinvointiisi?

Tämä Alavuden varhaiskasvatuksen ympäristökasvatussuunnitelma on osa tekijöidensä ympäristöalan erikoisammattitutkintoa ympäristökasvattajan osaamisalalla. Suunnitelma täydentää ja konkretisoi Alavuden varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä tukee omalta osaltaan varhaiskasvatuksen matkaa kohti kestävämpää elämäntapaa. Ympäristökasvatussuunnitelma on tehty ulkona oppimisen painotuksella. Suunnitelma otetaan käyttöön syksyllä 2022 varhaiskasvatuksen eri yksiköissä ja sitä päivitetään ja tarkennetaan varhaiskasvatuksen kentän tarpeiden mukaan.

Alavus on 11000 asukkaan kaupunki Etelä-Pohjanmaalla Lapuanjoen yläjuoksulla. Alavuden luonto tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet lapsille luonnon kokemiseen, sen arvostamiseen ja siitä nauttimiseen. Alavuden kaupungin strategian arvoihin kuuluu avoimuus, rohkeus, yhteisöllisyys ja vastuullisuus. Vastuullisuus ja kestävyys ovat tärkeitä tulevaisuuden tekijöitä.

Alavudella varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa päiväkodeissa, ryhmiksissä ja perhepäivähoidossa. Lapsia Alavuden varhaiskasvatuksessa on yhteensä noin 500. Toimintaamme määrittelee varhaiskasvatuslaki, valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja kaupungin oma varhaiskasvatussuunnitelma, joka painottaa toiminnassa mm. leikin merkitystä sekä liikunta- ja luontokasvatusta. Alavuden varhaiskasvatussuunnitelman arvoperustassa mainitaan, että toiminnassa huomioidaan kestävä elämäntapa ja kunnioittava suhtautuminen ympäristöön ja luontoon.

Syksyllä 2021 Pikku-livarin päiväkodissa Alavudella aloitimme pilottina toiminnan, jossa painotamme luontokasvatusta lähiympäristössä ja etenkin metsässä oppien. Liikuntakoordinaattori jalkauttaa metsätoimintaa koko kaupungin varhaiskasvatukseen.

Ympäristökasvatus on kasvatuksellista toimintaa, jonka tarkoitus on tukea elinikäistä oppimisprosessia siten, että yksilöiden tai yhteisöjen arvot, tiedot, taidot sekä toimintatavat muuttuvat kestävästä kehityksen mukaisiksi.

Ympäristökasvatussuunnitelman tavoitteena on tasapuolista lasten saamia luontokokemuksia ja varhaiskasvatuksen ympäristökasvatustoimintaa.

2. TOIMINTAA OHJAAVAT LAIT JA ASIAKIRJAT

2.1 KANSAINVÄLINEN TASO

Agenda 2030 on yk:n jäsenmaiden sopimus kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta ihmisen, maapallon ja hyvinvoinnin hyväksi aikavälillä 2016-2030.

Tavoitteet ovat globaaleja, ja ne muodostavat kokonaisuuden, jossa yhden tavoitteen edistäminen tukee muiden tavoitteiden toteutumista eikä yhtä tavoitetta voi toteuttaa ilman muita. Suomessa toimintaohjelman toimeenpano- ja seurantavastuu on hallituksella.

YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus astui voimaan vuonna 1990. Sen tärkein tavoite on turvata jokaiselle lapselle elämän perusedellytykset ja turvallinen kasvuympäristö. Sopimus velvoittaa turvaamaan lasten hoivan ja huolenpidon, asianmukaisen terveydenhuollon sekä koulutuksen. Sen keskeisiä sisältöjä ovat syrjimättömyys, lapsen edun huomioiminen, oikeus elämään ja kehittymiseen sekä lapsen näkemyksen kunnioittaminen häntä koskevissa asioissa.

Baltic 21E (An Agenda 21 for Education in the Baltic Sea Region) on vuonna 2002 tehty Itämeren maiden koulutusta koskeva kestävän kehityksen edistämisen ohjelma. Sen mukaan kestävän kehityksen edistämisen pitää koulutuksessa perustua kokonaisvaltaiseen näkemykseen taloudellisesta ja sosiaalisesta sekä ympäristön huomioon ottavasta kehityksestä. Tavoitteena on, että jokaisella yksilöllä olisi valmiudet tukea kestävää kehitystä.

2.2 KANSALLINEN TASO

Varhaiskasvatustlain (2018/540) tavoitteissa on kirjattuna varhaiskasvatuksen tehtäväksi ohjaus eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen. Varhaiskasvatuksen tulee varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 viitoittaa monissa kohdin tietä ympäristöstä huolehtimiseen ja kohti kestävää elämäntapaa:

-Varhaiskasvatus perustuu elämän, kestävän elämäntavan ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sekä ihmisarvon loukkaamattomuuteen.

-Varhaiskasvatuksessa arvostetaan sivistystä, mikä ilmenee tavassa suhtautua itseen, muihin ihmisiin, ympäristöön ja tietoon sekä tavassa ja tahdossa toimia oikein. Henkilöstö ohjaa lapsia toimimaan arvoperustan mukaisesti sekä keskustelemaan arvoista ja ihanteista.

-Varhaiskasvatuksessa tunnustetaan ja noudatetaan kestävän elämäntavan periaatteita niin, että sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen ulottuvuus huomioidaan.

-Varhaiskasvatus luo perustaa ekososiaaliselle sivistykselle niin, että ihminen ymmärtää ekologisen kestävyden olevan edellytys sosiaaliselle kestävyydelle ja ihmisoikeuksien toteutumiselle.

-Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä taitoja sekä ohjata heitä tekemään kestävän elämäntavan mukaisia valintoja.

- Kaikessa toiminnassa huomioidaan ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävän elämäntavan välttämättömyys. Arjen valinnoilla ja toimilla ilmennetään vastuullista suhtautumista luontoon ja ympäristöön.

3. VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISKÄSITYS

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset kasvavat, kehittyvät sekä oppivat vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja lähiympäristön kanssa. Lapset ovat synnynnäisesti aktiivisia ja utelijaita sekä haluavat oppia uutta, kerrata ja toistaa asioita. Oppiminen on kokonaisvaltaista ja sitä tapahtuu kaikkialla. Siinä yhdistyvät tiedot, taidot, toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset, kieli ja ajattelu. Oppimista tapahtuu mm. lasten havainnoissa ja tarkkaillessa ympäristöään sekä jäljitellessä muiden toimintaa. Lapset oppivat myös leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustavassa toiminnassa.

Varhaiskasvatuksessa oppimisen lähtökohtana ovat lasten aiemmat kokemukset, heidän mielenkiinnon kohteensa ja osaamisensa. On tärkeää, että uusilla opittavilla asioilla on yhteys lasten kehittyviin valmiuksiin sekä muuhun kokemusmaailmaan ja kulttuuriseen taustaan. Lapset oppivat parhaiten voidessaan hyvin ja kokiessaan olonsa turvalliseksi. Myönteiset tunnekokemukset ja vuorovaikutussuhteet edistävät oppimista. Vertaisryhmä ja kokemus yhteisöön kuulumisesta ovat lapsen oppimisen ja osallisuuden kannalta keskeisiä.

Lasten tulee saada oppimiseensa henkilöstön ohjausta ja tukea. Lapsia kiinnostava, tavoitteellinen ja sopivasti haastava toiminta innostaa oppimaan lisää. Jokaisen lapsen tulee saada onnistumisen kokemuksia ja iloa omasta toiminnastaan sekä itsestään oppijana. (Alavuden varhaiskasvatussuunnitelma 2019)

Lasten oikeuksiin kuuluvat kuulluksi tuleminen ja osallisuus omaan elämään vaikuttavissa asioissa. Varhaiskasvatuksessa kunnioitetaan näitä demokratian toteutumisen keskeisiä periaatteita. Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä kannustaa oma-aloitteisuuteen. Lasten arvostava kohtaaminen, heidän ajatustensa kuunteleminen ja aloitteisiin vastaaminen vahvistavat lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja. Lapset suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa yhdessä henkilöstön kanssa. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022)

Huomioimme arjen tilanteissa lasten toiveet ja mielenkiinnonkohteet niin, että he pääsevät vaikuttamaan omaan ja yhteiseen toimintaan. Esimerkkejä lasten osallisuudesta: Lasten kokoukset, apulaisena toimiminen, liikuntatuokion suunnittelu, leikin ja leikkipaikan valitseminen.

4. YMPÄRISTÖKASVATUKSEN TEORIA

Joy A. Palmerin kehittämä ympäristökasvatusmalli, niin sanottu Palmerin puu, on yksi viime aikojen yleisimmin käytetyistä ympäristökasvatusmalleista. Palmerin puumallin mukaan ympäristökasvatuksen tulisi tapahtua samanaikaisesti kolmella tasolla.

Mallissa puunjuuret kuvastavat sitä, miten merkittävät elämäkokemukset luovat pohjan oppimiselle. Latvus koostuu kolmesta oppimisen osa-alueesta, jotka tulisi ottaa tasavertaisesti huomioon ympäristökasvatuksessa.

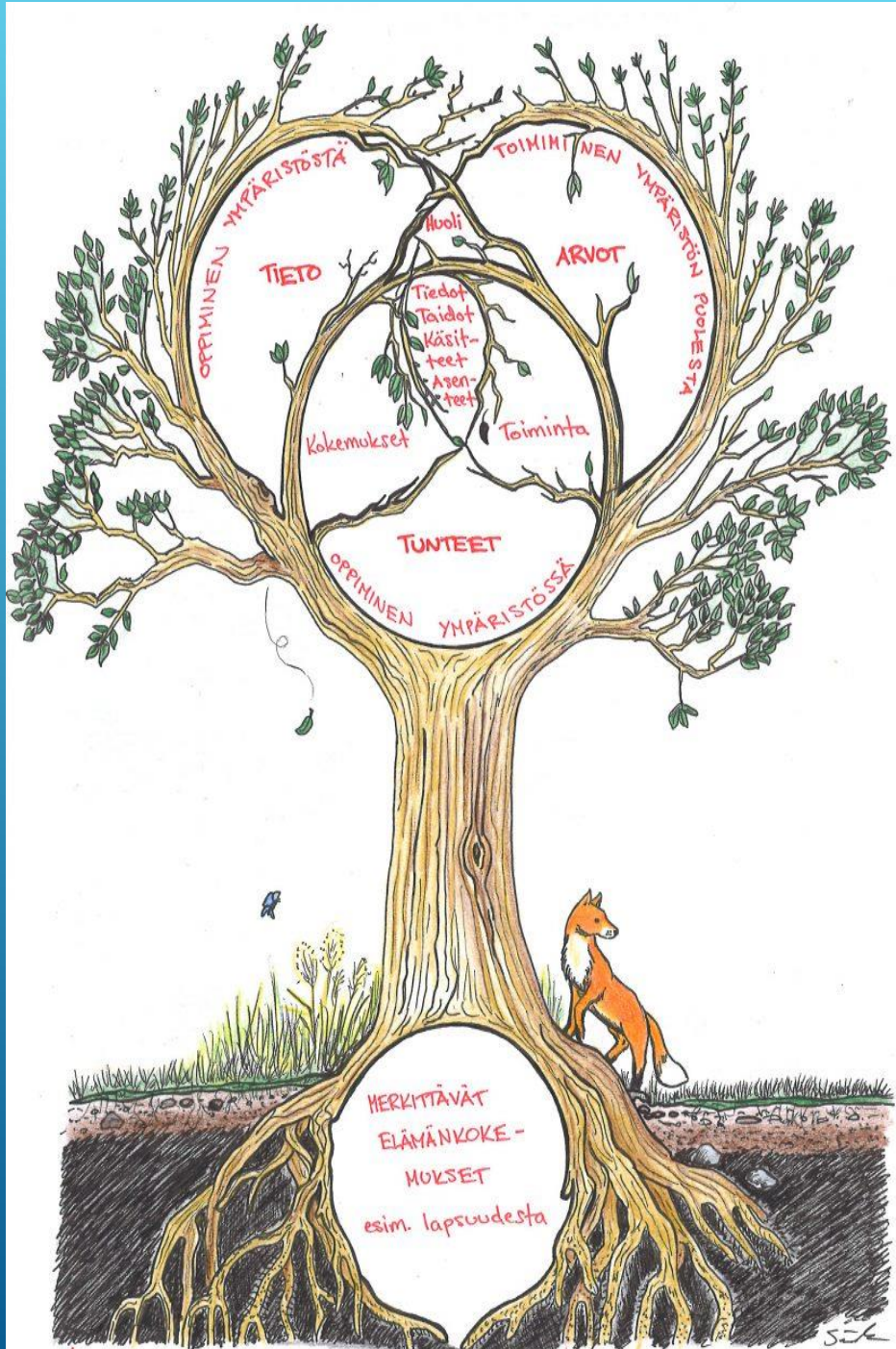
Oppiminen ympäristöstä: Opitaan tietoja luonnosta, jotta sitä voisi ymmärtää.

Oppiminen ympäristössä: Havainnoidaan luontoa eri aistein, saadaan kokemuksia ja koetaan tunteita luonnossa olemalla.

Toimiminen ympäristön puolesta: Opitaan luonnon arvostusta ja empatiaa.

Lapset tarvitsevat omakohtaisia kokemuksia ja elämyksiä ympäristöstä, toiminnan mahdollisuuksia ympäristössä sekä tietoja ja fakteja, joiden avulla he voivat huolehtia ympäristöstä. Lasten luontaiset kiinnostuksen kohteet tarjoavat lapsille mahdollisuuksia empatian kokemuksiin ja kehittävät kykyä huolehtia ympäristöstä. Eettinen kasvu syntyy huolenpidon, toiminnan ja ympäristötietoisuuden lisääntymisen myötä.

Kasvattajan ympäristöystävälliset toimintatavat ja malli ovat tärkeitä lapsen oppimisen ja asenteiden kannalta. Toimintaympäristöihin, joissa lapsen kasvu ja kehitys päivittäin tapahtuu, tulee kiinnittää huomiota. Luonnonmukaisten toimintaympäristöjen merkitys on tärkeää, sillä ne tukevat lasten luovuutta. Samalla myös lapsen kognitiiviset, sosioemotionaaliset ja motoriset taidot kehittyvät.

5. YMPÄRISTÖKASVATUS VARHAISKASVATUKSESSA

Ympäristökasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lasten luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä sekä ohjata heitä kohti kestävää elämäntapaa. Lähiluonto, rakennettu ympäristö ja sisätilat ovat sekä oppimisen kohteita että oppimisympäristöjä.

Luonnossa retkeily sekä ympäristön tutkiminen ovat tärkeä osa varhaiskasvatusta. Ympäristökasvatuksen pohja luodaan jo varhaislapsuudessa positiivisten luontokokemusten ja –elämysten avulla. Myönteisten kokemusten kautta lapsi oppii nauttimaan luonnosta ja aistein ja eri vuodenaikoina. Niistä keskustellaan ja niitä tutkitaan.

Opetellaan ympäristöön liittyvien käsitteiden käyttöä. Eri kasvi- ja eläinlajien tunnistamisen harjoittelu vahvistaa luonnon tuntemusta. Lasten kanssa opetellaan etsimään tietoa heitä kiinnostavista asioista.

Luonto voi olla myös esteettisen kokemuksen ja rauhoittumisen paikka. Lapsia ohjataan kunnioittamaan luontoa, sen kasveja ja eläimiä. Ympäristökasvatuksella edistetään kestävään elämäntapaan kasvamista sekä siinä tarvittavien taitojen harjoittamista.

Näitä käytännön taitoja ovat esimerkiksi roskaamaton retkeily, kohtuullisuuden ja säästäväisyyden opettelu, ruokailuun liittyvä vastuullisuus, energian säästäminen sekä jätteiden vähentäminen esimerkiksi kierrätyksen, tavaroiden korjaamisen ja uudelleenkäytön avulla. Samalla lapsia ohjataan kiinnittämään huomiota tekojen vaikutuksiin.

6. YMPÄRISTÖKASVATUS ALAVUDELLA

Alavuden varhaiskasvatuksen ympäristökasvatustoiminnan tavoitteena on kokonaisvaltaisesti mieltää ympäristökasvatus osaksi arkea, kunnioittaa luontoa ja toisia ihmisiä sekä saada hyvinvointia luonnosta. Tavoitteena on, että lähiympäristöä esim. metsää hyödynnetään oppimisympäristönä aktiivisesti.

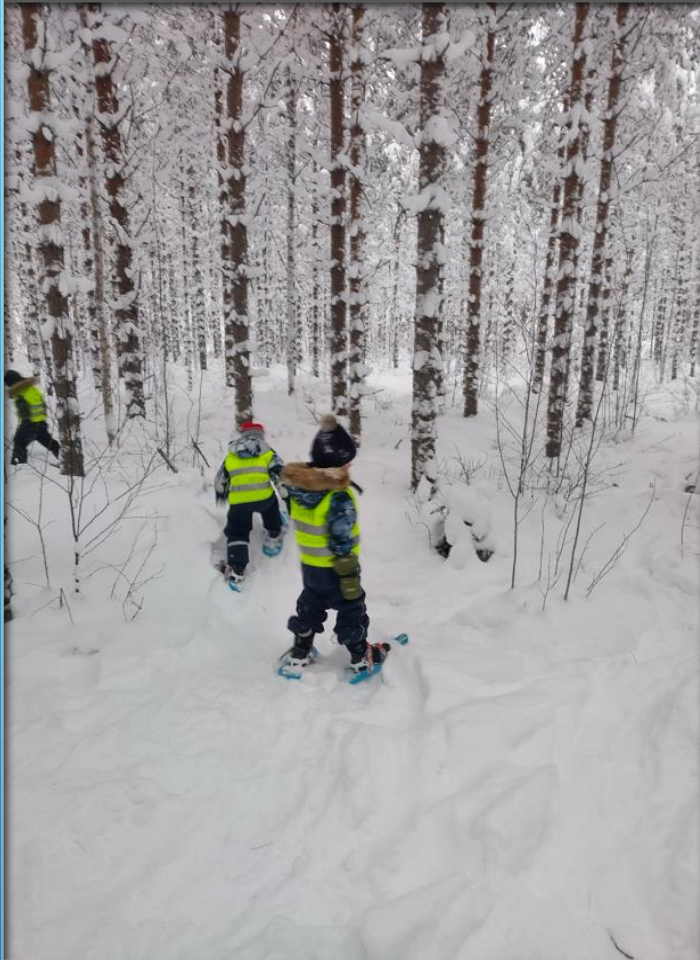
Tavoitteisiimme kuuluu myös saada lapset kiintymään luontoon omien kokemusten, elämysten ja aistien avulla. Positiivisten kokemusten kautta lapset saavat kosketuksen luontoon.

6.1 OPPIMISEN ALUEET YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Ympäristökasvatuksessa voidaan hyödyntää kaikkia varhaiskasvatuksen oppimisen alueita.

- Kasvan, liikun ja kehityn
- Tutkin ja toimin ympäristössäni
- Kielten rikas maailma
- Ilmaisun monet muodot
- Minä ja meidän yhteisömme

6.2 KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

LUONNOSSA LIKUNNAN MÄÄRÄ LISÄÄNTYY HUOMAAMATTA. MOTORISET PERUSTAIIDOT KEHITTYVÄT: LIKKUMIS- TASAPAINO JA KÄSITTELYTAIDOT.

Luonto tarjoaa upeat mahdollisuudet liikkumiseen, erilaisissa maastoissa. Metsä on valmis luonnon oma tempurata monipuolisine virikkeineen. Liikomme lähiympäristössä kaikkina vuodenaikoina. Ulkoleikit ovat tärkeitä ympäristösuhteen kehittymisen kannalta. Välillä pysähdymme, hiljennymme ja rauhoitumme nauttimaan luonnosta.

Leikissä ja liikkumisessa korostuu fyysisen aktiivisuuden lisäksi myös muita liikkumisen mielekkyyteen vaikuttavia tekijöitä, kuten mielihyvä ja nautinto, sosiaalinen yhteenkuuluvuus, tunne ilmaisu sekä yhteisten sääntöjen opettelu.

Luonnonympäristöstä lapsi löytää itselleen juuri sopivan haastavia tehtäviä, jotka kehittävät lasta ikätasoisesti. Onnistumisen kokemukset kehittävät lapsen itsetuntoa ja voimistavat omaa pystyvyyden tunnetta.

6.3 TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

VARHAISKASVATUKSEN TEHTÄVÄ ON ANTAA LAPSILLE VALMIUKSIA HAVAINNOIDA, JÄSENTÄÄ JA YMMÄRTÄÄ YMPÄRISTÖÄN. LAPSIA OHJATAAN TUTKIMAAN JA TOIMIMAAN LUONNOSSA JA RAKENNETUSSA YMPÄRISTÖSSÄ

Lapsi on luonnostaan utelias tutkija. Tutkimme luontoa kaikilla eri aisteilla. Lapset haluavat koskea, kokeilla, muokata ja kokea. Luonnossa harjoittemme matemaattisia taitoja laskemalla, luokittelemalla ja vertailemalla.

Syksyllä tutustumme lähiympäristöön. Tutkimme esim. marjoja, sieniä, kasvillisuutta ja eläimiä. Tutustumme jokamiehen oikeuksiin.

Talvella tutkimme esim. veden eri olomuotoja ja lämpötilojen muutoksia, eläinten jälkiä, miten eläimet ja kasvit talvehtivat.

Keväällä tutkimme luonnon heräämistä. Siistimme lähiympäristöä. Kävelyretkillä harjoittemme liikennesääntöjä ja tutustumme liikennemerkeihin.

Kesällä vietämme aikaa ulkona niin paljon kuin mahdollista ja nautimme luonnon vehreydestä.

6.4 KIELTEN RIKAS MAAILMA

Luonto herättää lapset ajattelemaan, pohtimaan ja ihmettelemään asioita. Keskustelua ja kysymyksiä syntyy paljon. Asioita nimetään ja luokitellaan.

Ulkona oleva oppimisympäristö tarjoaa pedagogisesti moninaisen mahdollisuuden opetella vuorovaikutustaitoja aikuisen tukemana. Näissä tilanteissa nousee aikuisen läsnäolo sekä ymmärrys siitä, minkälaista tukea lapset näissä tilanteissa tarvitsevat. (Kokljuschkin 1999)

Erilaisten leikkien ja pelien avulla tutustumme luontoympäristöön.

Hyödynnämme luonnonmateriaaleja kielellisiin harjoituksiin. Esim. kepeistä tehdään kirjaimia.

Luemme, keksimme ja kerromme satuja luonnosta ja luonnossa.

6.5 ILMAISUN MONET MUODOT

Lasten ilmaisu on kokonaisvaltaista ja sen eri muotojen luovaa yhdistelyä. Ilmaisu on riemua, kokeiluja ja hassuttelua sekä toisaalta lohtua, turvaa ja tunteidenpurkamista. (Varhaiskasvatusuunnitelma) Luonto rohkaisee ja ruokkii luovuutta ja ilmaisuja.

Musiikki: Laulamme ja soittamme luonnossa. Hyödynnämme luonnon omia soittimia esim. keppejä, kiviä ja käpyjä. Kuuntelemme ja opettelemme luonnon sekä ympäristön ääniä. Liikumme musiikin mukaan.

Kuvallinen ilmaisu ja kädentaidot; Luonnossa opettelemme monipuolisesti kädentaitoja esim. maalaamme marjoilla, rakennamme majoja ja vaikkapa harjoittelemme saksilla leikkaamista.

Opimme arvostamaan luonnon kaunetta ja luonnon omaa taidetta esim. valokuvaamalla ja piirtämällä. Lasten kanssa tehdessämme taidetta luonnon materiaaleista opettelemme samalla jokamiehen oikeuksia luontoa kunnioittaen.

Kehollinen ja sanallinen ilmaisu; Luonto tarjoaa upean ja monipuolisen leikkiympäristön ja lapset eivät tarvitse sinne valmiita leluja. Esim. Iso kivi voi olla lentokone, keppi voi olla hevonen yms. Roolileikit syntyvät ja kehittyvät helposti luonnossa.

6.6 MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

Lasten elinpiiri laajenee heidän aloittaessaan varhaiskasvatuksen kodin ulkopuolella. Kodin perinteiden, toimintamallien, arvojen ja katsomusten lisäksi lapset kohtaavat toisenlaisia tapoja ajatella ja toimia. (varhaiskasvatussuunnitelma)

Luonnossa järjestämme erilaisia juhlia ja tapahtumia lapsille ja perheille esim. vanhempainilta, joulukuukokous, pääsiäinen, vappu, kevät.

Osallistumme yhteisiin projekteihin esim. ulkona kuin lumiukko (Suomen latu), keppariprojekti (Alavuden Varhaiskasvatus), liikunnalliset seikkailut.

Tutustumme lähiympäristöön ja opettelemme liikennesääntöjä esim. kirjastoretkillä.

Luonnossa toimiessamme perinneleikkeihin tutustuminen on luontevaa esim. käpylehmät.

Tutustumme erilaisiin kulttuureihin esim. keskustelemalla, kirjoja lukemalla ja kutsumalla vieraita kertomaan eri kulttuureista.

Hyödynnämme teknologiaa ja erilaisia sovelluksia toiminnassamme esim. tabletit, Instagram, Facebook.

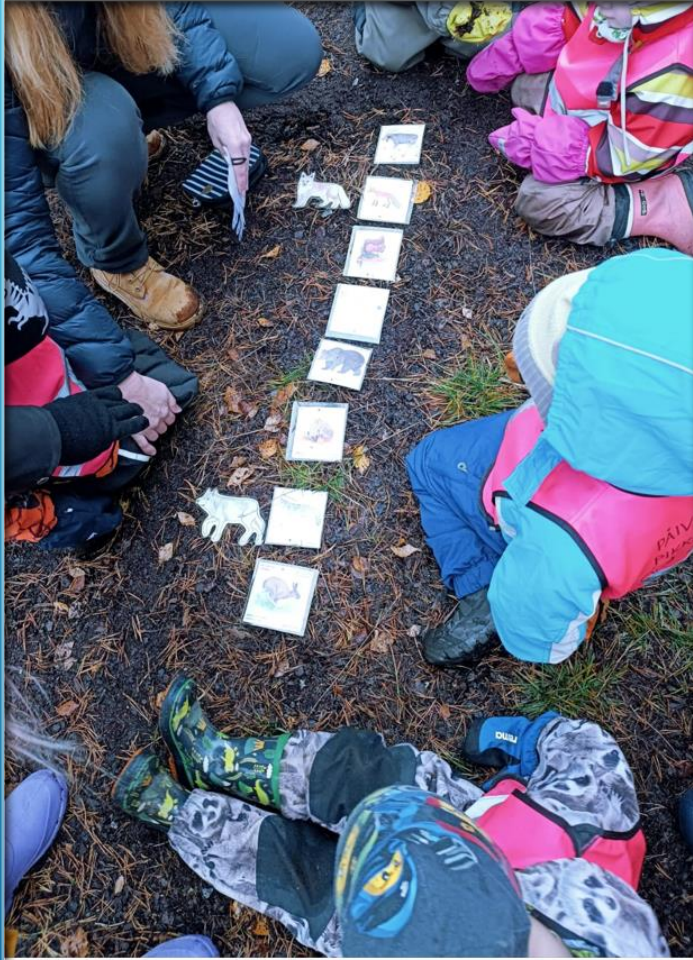

7. KESTÄVÄN KEHITYKSEN KASVATUS

Aloitamme varhaiskasvatuksessa pienin askelin kestävän kehityksen kasvatuksen kohti tulevaisuutta. Ohjaamme lapsia havainnoimaan, tutkimaan ja ymmärtämään ympäristöään sekä toimimaan kestävällä tavalla. Keskustelemme siitä, miten kaikki valinnat vaikuttavat kaikkeen.

Kestävään kehityksen ulottuvuudet;

- Sosiaalinen kestävyys
- Kulttuurinen kestävyys
- Taloudellinen kestävyys
- Ekologinen kestävyys.

7.1 SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Sosiaalisella kestävyydellä tarkoitetaan kaikkien ihmisten hyvinvointia ja toisista ihmisistä välittämistä. Varhaiskasvatuksessa painottuvat yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, toisen ihmisen huomioon ottaminen, hyvät tavat, vastuunotto ja lasten sekä perheiden osallisuus yhteisön toimintaan.

Esim. varhaiskasvatuksessa lapset ovat tasa-arvoisia ja yhteiset säännöt on sovittu. Harjoittelemme toisista huolehtimisesta ja opettelemme tunnetaitoja. Opettelemme hyviä tapoja, kohteliaisuutta ja empaattisuutta. Huolehdimme ettei kukaan jää yksin.

Luontoleikit aktivoivat lapsia osallistumaan ja toimimaan yhdessä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Aikuiset kantavat vastuun ja omalla esimerkillään mallittavat lasten käyttäytymistä.

**Pomppu-pupun seikkailurata
Petäjäpuistossa!**

Pomppu-pupu on vierailut Petäjissä ja rakentanut sinne omatoimisen Pätsisseikkailuradan.
**Lähde kulkemaan koko perheen voimin
Pompun jälkiä ti 30.3. - ma 5.4.**

Seuraa Pompun jälkiä!

Perheseikkailun lähtö on kodan lähetyiltä, päättyen kodalle. Kodalla on mahdollisuus tehdä omatoimisesti ruoto ja vaikkapa herkutella retkievillä.

Osuallistumisesi voit kirjata vieruskirjaan ja ottaa lapsille väritystehtävän kotiin vietäväksi.

Tervetuloa seikkailemaan koko perheellä!

7.2 KULTTUURINEN KESTÄVYYS

Kulttuurinen kestävyys tarkoittaa kulttuuriin liittyvien asioiden kuten kielten, perinteiden ja tapojen säilyttämistä. (Keke.bc.fi). Varhaiskasvatuksessa se tarkoittaa suvaitsevaisuutta ja erilaisista taustoista tulevien keskinäisen vuorovaikutuksen edistämistä. Tutustumme omaan suomalaiseen kulttuuriin ja kulttuuriympäristöihin.

Esim. Teemme retkiä paikallisiin kohteisiin ja nähtävyyksiin kuten kirjastot, museot ym. Teemme yhteistyötä eri tahojen kanssa. Esim. Liikuntapalvelut, koulut, yritykset, seurakunta, Tervajalat.

Tutustumme perinneleikkeihin, satuihin ja tarinoihin. Kulttuuriset tapahtumat teatteri, musiikkiesitykset ja taidenäyttelyt kuuluvat varhaiskasvatuksen arkeen.

Vietämme vuodenkiertoon liittyviä tapahtumia esim. joulu ja pääsiäinen.

7.3 TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Taloudellisen kestävyden ulottuvuus varhaiskasvatuksessa on ympäristöä säästävien arkikäytäntöjen oppimista, säästäväisyyttä, kierrätystä ja korjaamista. Vastuullinen kuluttaminen voi lasten maailmassa olla lelujen, kirjojen ja vaatteiden kierrätystä, itse tekemistä, tavaroiden huolehtimista ja leikkimistä ilman leluja.

Esim. opetamme lapsille lelujen ja tavaroiden kunnioittamista ja niistä huolehtimista. Kierrätämme pelejä ja leluja ryhmissä. Vietämme leluttomia päiviä.

Askartelumateriaaleina hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaaleja.

Tehdään hankintoja harkiten ja tarpeeseen.

7.4 EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Ekologinen kestävyys on ympäristön ja luonnon moninaisuuden turvaamista sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä. Ekologisen kestävä kehityksen toteuttaminen alkaa lapsen luontosuhteen lujittamisella.

Esim. Luonnossa liikkuessamme roskapussi on mukana johon keräämme roskat. Harjoittelemme lasten kanssa jätteiden lajittelua ja kierrätystä.

Vettä ja sähköä emme kuluta turhaan.

Kiinnitämme huomiota siisteyteen ja viihtyisyyteen niin ulko- kuin sisätiloissa.

Tutustumme jokamiehen oikeuksiin.

8. ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS

Ympäristökasvatuksen arviointia tehdään lasten, vanhempien ja henkilökunnan kanssa.

Päiväkodeissa arviointia tekevät Keke-tiimit, pedagogiset tiimit sekä varhaiskasvatuksen liikuntavastaavat tiimi. Pedagoginen tiimi kokoontuu suunnittelemaan, arvioimaan ja kehittämään toimipaikan varhaiskasvatusta tarvittaessa myös esimies on mukana.

Keke-tiimissä on edustaja kaikista ammattiryhmistä, se keskittyy toimipaikan kestävän elämäntavan ja ympäristökasvatuksen edistämiseen. Jokainen työntekijä arvioi omaa toimintaansa itsenäisesti ja kerran vuodessa kehityskeskustelussa esimiehen kanssa.

Vanhempien kanssa arvioidaan ympäristökasvatusta mm. lasten vasuissa tai järjestetyillä kyselyillä.

Lapset ovat osallisina sekä ryhmän toiminnan että oppimisympäristöjen arvioinnissa ja kehittämisessä. Esim. järjestämme lasten kokouksia. Arviointia toteutetaan ikä tason mukaisesti eri menetelmin mm. hymynaamalla, käsimittareilla ja keskustellen.

Liikuntakoordinaattorin toimesta ympäristökasvatusta viedään kaikkiin yksiköihin sekä arvioidaan varhaiskasvatuksen johdon kanssa.

Ympäristökasvatuksen näkyvyyttä tuodaan esiin Alayuden varhaiskasvatuksen Facebookissa, päiväkotikoti Pikku-Iivarin Instagramissa, paikallislehdessä sekä eri järjestöjen kanssa järjestettävissä tapahtumissa.

9. LÄHTEET:

Alavus kaupunkistrategia 2025

Alavuden varhaiskasvatussuunnitelma 2019

Ilo kasvaa ulkona luontotoiminnan käsikirja Riina Fågel, Virpi Jussila, Silja Sarkkinen (toim.)

Instagram: pikkuiivari

Keke.bc.fi

Kestävökehitys.fi

Yk-liitto.fi

Julkaisut. Valtioneuvosto.fi

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022

www.wikipedia.org